

нещастна настаналата 1876. година. Презъ тая година е билъ хванатъ и доведенъ въ Русчукъ синъ ѝ Никола, който е билъ апостолъ на Врачанския окръгъ. Другиятъ ѝ синъ Георги, апостолътъ на Сливенския окръгъ, билъ закланъ отъ турцитѣ. Какво става съ живитѣ ѝ чеда, тя не знае. И половина година е въ неведение. Следъ това тя разбира, че Ангелъ и Никола се намерили въ Акърската крепостъ.

Минаватъ дни.

Старата баба Тонка остава самичка въ къщата си, на която всѣки кжтъ ѝ припомня за подвизи, пълни съ изненади. По часове прекарва на кжщенъ прагъ. Стои съ свито сърдце породни чада и незнайни родни бжднини и съ болка гледа слънчевитѣ залѣзи въ дунавски долини. Слуша затаеното мълчание на свиденъ домъ и живѣе съ едничката мечта — да види и Ангела — тогава да умре.

*
* *

На старата Русчушка гара, край Дунава, се събралъ народъ — яйце да хвърлишъ, нѣма кжде да падне! Свещеничество, учители, ученици, първенци отъ града — всички се стекли да посрѣщатъ изгнаника Ангелъ Обретеновъ, който се връщалъ отъ Сенъ-Жанъ-д'Акърската крепостъ. Между посрѣщачитѣ, на първо мѣсто, е неговата стара майка — прочутата баба Тонка.

Всички чакатъ съ нетърпение да се зададе влакътъ, за да извикатъ на скжпия родолюбецъ — изгнаникъ: добре дошълъ!

Въ това очакване лицата на всички зарѣятъ отъ радостъ, отъ напрежение. По високитѣ мѣста се изправили нетърпеливитѣ да зърнатъ първи влака; по дърветата се накачили деца — дано видятъ и тѣ нѣщо отъ тамъ.

Всички трѣпнатъ въ ожидание.

Баба Тонка, застарѣла, ала още държелива, облѣчена въ черна носия, както я помнятъ познайниците ѝ, е на първи редъ. Чака и тя.

Нѣкои се доближаватъ до нея. Искатъ да я запитатъ нѣщо. Тя само ги поглежда; речъ имъ не отвръща. Тя е вглбена въ себе си. Нѣщо мисли. Би казалъ човѣкъ, че и тя съчинява речъ за посрѣщане седмината избраници отъ Хаджи Димитровата чета.

Не до речъ бѣ на майчино сърдце.

Тя поглеждаше събралитѣ се и мислѣше: де бѣха тия хора, когато трѣбваше да се вдигне глава, за да се разбере, че българи има въ тази земя!